

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 246/07-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. novembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M. Č., B., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. S. B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 0 Tp 142/06 z 2. februára 2007 a uzneseniami Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Tpo 2/2007 z 12. februára 2007 a sp. zn. 3 Tpo 1003/07 z 25. júla 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Č. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2007 doručená sťažnosť M. Č., B., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. S., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) uzneseniami Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 142/06 z 2. februára 2007 a Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Tpo 2/2007 z 12. februára 2007.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 142/06 z 2. februára 2007 bol podľa § 73 ods. 5 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vzatý do väzby s určením, že väzba začína 1. februára 2007. Proti uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ krajskému súdu sťažnosť, ktorý ju 12. februára 2007 uznesením sp. zn. 6 Tpo 2/2007 zamietol, pričom rozšíril dôvody väzby aj podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Sťažovateľ ďalej uviedol, že trestné činy, pre ktoré bolo proti nemu vznesené obvinenie 25. októbra 2006, mali byť ním spáchané pred 18. júlom 2003, súhlas na trestné stíhanie Českou republikou však nebol vydaný, takže sa neuplatnila zásada špeciality zo strany príslušných orgánov, a neskôr vydaný európsky zatýkací rozkaz bol vydaný „tajne“ a vôbec o ňom nebol upovedomený.

Na základe uvedeného tvrdil, že jeho práva boli porušené tým, že:

- jemu ani obhajcom neboli doručené návrhy prokurátora Krajskej prokuratúry v P. (ďalej len „prokurátor“) na vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu,
- nebola mu doručená žiadosť do Českej republiky o vydanie súhlasu na trestné stíhanie a žiadosť o umiestnenie do väznice v I.,
- nebolo mu umožnené včas sa vyjadriť a včas podať dôvody sťažnosti,
- neskoro mu bolo doručené rozhodnutie okresného súdu,
- nebola mu doručená sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu okresného súdu,
- v dôsledku postupov označených súdov uvedeným spôsobom tak boli porušené jeho práva zakotvené v čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru a v čl. 17 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tpo 2/2007 a Okresný súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 142/06 porušili

- čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3, 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 2 Ústavy SR tým, že sťažovateľovi neboli doručené návrhy prokurátora na vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu, na vzatie obv. Č. do väzby, na umiestnenie do Väznice v I., žiadosť ktorou žiada ČR na vydanie súhlasu na trestné stíhanie a nebolo do rozhodnutia Krajského súdu v Prešove doručené rozhodnutie Okresného súdu v Prešove o vzatí do väzby a písomné dôvody sťažnosti prokurátora podanej proti uneseniu Okresného súdu v Prešove v rozhodovaní o jeho väzbe

- uznesenie Krajského súdu v Prešove z 12. 2. 2007, sp. zn. 6 Tpo 2/2007 a Okresného súdu v Prešove z 2. 2. 2007, sp. zn. 0 TP 142/06 zrušuje a prikazuje im, aby obv. M. Č. prepustili ihneď z väzby na slobodu

- sťažovateľovi M. Č. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia ako budú vyčíslené jeho obhajcom .“

Dodatočne (29. augusta 2007) právny zástupca sťažovateľa doručil ústavnému súdu podanie, v ktorom s priloženým dôkazom tvrdil, že rozhodnutie okresného súdu bolo sťažovateľovi vo väznici v I. doručené až 12. februára 2007, teda až po rozhodnutí krajského súdu.

Krajský súd zaslal ústavnému súdu príslušné spisy a vyjadrenie k podanej sťažnosti. V písomnom stanovisku uviedol, že vo veci rozhodol zákonným spôsobom, keď procesné pochybenie okresného súdu odstránil pri rozhodnutí o sťažnosti, rozhodnutie náležite zdôvodnil, dôvody väzby boli sťažovateľovi zrejme a boli s nimi oboznámení aj jeho obhajcovia.

Ústavnému súdu bolo 2. augusta 2007 doručené podanie sťažovateľa označené ako „doplnenie návrhu“, v ktorom uvádza, že okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 0 TP 142/06 a jeho rozhodnutím č. k. 0 TP 142/06-182 z 10. júla 2007 podľa § 72 ods. 2 a 3 Trestného poriadku mu bola predĺžená väzba do 1. februára 2008. Krajský súd na neverejnom zasadnutí 25. júla 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 1003/07 rozhodnutím č. k. 3 Tpo 1003/07-188 podľa § 193 ods. 1 písm. h) Trestného zákona toto rozhodnutie potvrdil a jeho podanú sťažnosť zamietol.

Sťažovateľ vo svojom návrhu ďalej uvádza, že okresný súd rozhodol o predĺžení väzby bez jeho prítomnosti, bez vypočutia a bez zdôvodnenia väzby. Krajský súd rozhodujúc o jeho sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu sa v dôvodoch svojho rozhodnutia nevysporiadal s tým, či dôvody väzby naďalej skutočne trvajú, v čom vidí nebezpečnosť jeho osoby, že nemal možnosť sa k návrhu prokurátora vyjadriť, keď na pojednávaní chcel uviesť nové skutočnosti. Na základe toho uzatvára, že súdy protizákonným postupom porušili jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 1 a 5 a čl. 154c ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 5 dohovoru.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1/ Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 1003/07-188, IČS: 8106001010 a uznesením zo dňa 25. 7. 2007 porušil základné právo M. Č. na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 5, čl. 154c ods. 1 Ústavy SR a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s nedostatočným odôvodnením, ako aj v súvislosti s rozhodnutím o predĺžení lehoty trvania väzby bez toho, aby ho vypočul k dôvodom a okolnostiam ďalšieho trvania väzby.

2/ uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Tpo 1003/07-188, IČS: 8106001010 zo dňa 25. 7. 2007 zrušuje a Krajskému súdu v Prešove prikazuje, aby M. Č. neodkladne prepustil z väzby na slobodu.“

II.

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerané ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

Podľa § 112 OSP môže ústavný súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré u neho začali a skutkovo spolu súvisia.

Keďže v danom prípade to tak bolo, ústavný súd rozhodnutím z 13. septembra 2007 spojil na spoločné konanie vecí sťažovateľa vedené na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 669/07 a sp. zn. Rvp 1387/07 s tým, že budú naďalej vedené pod sp. zn. Rvp 669/07.

Z listinných dôkazov predložených ústavnému súdu, ako aj z príslušných spisov okresného súdu a krajského súdu bolo treba konštatovať nasledujúci priebeh konania:

Uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Stred – oddelenie vyšetrovania B., sp. zn. ČVS: PPZ – 14/BOK-S-1-2006 z 25. októbra 2006 bolo proti sťažovateľovi začaté trestné stíhanie pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. f) Trestného zákona, a to na tom skutkovom základe, že 22. septembra 1994 v presne nezistenom čase vo večerných hodinách v úmysle usmrtiť poškodeného J. F., ho v domnienke, že je informátorom polície, a v úmysle zastrašiť ďalšie osoby, dovedol do katastra obce L., do lesného porastu č. 159 v časti nazývanej „Baňa“, ku vopred vykopanej jame a nad jamou ho strelil jedenkrát nezistenou zbraňou ráže 9 mm do hlavy pod pravé ucho v oblasti uhla sánky vpravo, čím mu spôsobil strelné poranenie hlavy nezlučiteľné so životom. Následne po tom, ako poškodený spadol do jamy, nebohý M. L., nezistenou strelnou zbraňou strelil do tela poškodeného a telo na mieste zakopali, kde bolo nájdené 25. júla 2006.

Proti sťažovateľovi bolo začaté trestné stíhanie aj pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. b), c) a f) Trestného zákona, a to na tom skutkovom základe, že v presne nezistenom čase 25. marca 1997 do hotela G. v P. nechal zavolať nebohým I. O., G. S. v úmysle usmrtiť ho v domnienke, že hľadá „odstreľovačku“ na jeho fyzickú likvidáciu a chce získať podiel z nelegálneho zisku. Potom ho spoločne s majiteľom hotela M. R. odviedol do pivničných priestorov, kde ho „neustálené“ osoby strhli na zem, sťažovateľ ho nožom, ktorý mu podal nebohý K. S. bodol osemkrát do hrudníka a chrbta, na následky čoho zomrel. Následne nebohý M. C. oddelil hlavu od tela, telo sťažovateľ nariadil odvieť

za obec V. v smere na T., kde ho nezvestný M. P. spolu s nezistenou osobou vyviezli vedľa cesty, poliali horľavinou a zapálili.

Uznesením sudkyne pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 142/06 z 2. februára 2007 bol sťažovateľ podľa § 73 ods. 5 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vzatý do väzby. Sudkyňa pre prípravné konanie svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že v prípade sťažovateľa hrozí dôvodná obava, že sa bude vyhýbať trestnému stíhaniu opustením územia Slovenskej republiky, tak ako to bolo v roku 2002 po jeho podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, a zároveň je daná existencia hrozby vysokého trestu odňatia slobody za skutky, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie.

Sťažovateľ a aj prokurátor podali proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu o vzatí do väzby sťažnosť, o ktorej rozhodol na neverejnom zasadnutí krajský súd uznesením č. k. 6 Tpo/2/2007-121 z 12. februára 2007 tak, že zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 142/2006 z 2. februára 2007 v celom rozsahu a zároveň v zmysle ustanovenia § 72 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku zobral sťažovateľa do väzby. Zároveň krajský súd rozhodol, že väzba začína plynúť 1. februára 2007 od 14.28 h a bude vykonávaná v Ústave na výkon väzby I. Krajský súd zároveň rozhodol, že sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 142/2006 z 2. februára 2007 zamietá ako nedôvodnú.

Prokurátor sťažnosť podanú v neprospech sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 142/06 priamo po vyhlásení uznesenia 2. februára 2007 dodatočne 12. februára 2007 písomne odôvodnil. Z obsahu tohto podania vyplýva, že prokurátor zastáva názor, že dôvody väzby u sťažovateľa sú dané aj v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, keďže v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica z obsahu podanej obžaloby vyplýva, že sa mal dopustiť trestného činu vraždy svedka – poškodeného K., s motívom pomsty, ako aj s motívom odradiť od výpovede ďalších potencionálnych svedkov v jeho trestnej veci, a zároveň v predmetnom podaní prokurátor odôvodnil väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý

vidí v tom, že sťažovateľ mal spáchať skutky v období rokov 1994 – 2000, z čoho vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti.

Ústavný súd z obsahu pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 142/06 a predovšetkým z obsahu zápisnice o výsluchu sťažovateľa z 2. februára 2007 pred rozhodnutím o jeho vzatí do väzby zistil, že doručenie návrhu prokurátora na vzatie sťažovateľa do väzby obhajcom sťažovateľa (JUDr. Š., JUDr. L. S., JUDr. L.) nebolo vykázané. Ústavný súd ďalej konštatoval, že písomné vyhotovenie uznesenia sudkyne pre prípravné konanie okresného súdu o vzatí sťažovateľa do väzby sp. zn. 0 Tp 146/06 z 2. februára 2007 bolo obhajcovi sťažovateľa JUDr. L. S. doručené 12. februára 2007, teda v deň, keď krajský súd rozhodol o podaných sťažnostiach proti rozhodnutiu sudkyne pre prípravné konanie okresného súdu.

Takisto považoval ústavný súd rovnako za preukázané, že sťažovateľovi a rovnako aj jeho obhajcom nebolo vykázané doručenie návrhu prokurátora na vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu, žiadosti do Českej republiky o vydanie na trestné stíhanie a návrhu na umiestnenie sťažovateľa do Ústavu na výkon väzby I.

Sudkyňa okresného súdu rozhodnutím sp. zn. 0 Tp 142/06 z 10. júla 2007 predĺžila väzbu sťažovateľovi do 1. februára 2008. Pretože sťažovateľ sa proti tomuto rozhodnutiu odvolal, krajský súd uznesením z 25. júla 2007 č. k. 3 Tpo 1003/07-188 na neverejnom zasadnutí sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol s poukázaním na to, že od jeho posledného rozhodnutia z 12. februára 2007 nedošlo k podstatným zmenám, ktoré by zakladali zmenu dôvodov väzby a ktoré by odôvodňovali konštatovanie pomnutia jej dôvodov spočívajúcich najmä v tom, že sťažovateľ by sa mohol skrývať, a takto sa vyhýbať trestnému stíhaniu, pričom ide o rozsiahlu trestnú činnosť, čím boli dané dôvody rozhodnúť podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh podaný na rozhodnutie všeobecného súdu ide podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, prípadne z dôvodov, ktoré spočívajú v osobitnostiach konania pred všeobecným súdom. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť považuje ústavný súd sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej opodstatnenosť alebo neopodstatnenosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 74/02).

1. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má

právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavený slobody nezákonne.

Podľa čl. 154c ods. 1 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

V tej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom okresného súdu, nemá ústavný súd právomoc konať a rozhodnúť. Ako z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane dotknutých základných práv nerozhoduje všeobecný súd. V danom prípade proti uzneseniu okresného súdu ako súdu prvého stupňa bola prípustná sťažnosť, o ktorej rozhodoval krajský súd. Pretože právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa mal krajský súd, právomoc ústavného súdu je tým vylúčená.

Na danú vec sa aplikovala zákonná úprava ustanovená v právnom režime Trestného poriadku platnom od 1. januára 2006 (zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení zákona č. 650/2005 Z. z.), pretože k namietaným skutočnostiam došlo v čase účinnosti tohto právneho režimu.

Zákonná úprava vzťahujúca sa na posudzovanú vec je obsiahnutá v zákone č. 301/2005 Trestný poriadok v znení zákona č. 650/2005.

Trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný [§ 9 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku].

Rozhodnutím o väzbe je rozhodnutie o vzatí alebo nevzatí obvineného do väzby, žiadosti o prepustenie z väzby, ďalšom trvaní väzby, zmene dôvodov väzby, návrhu na predĺženie väzby a rozhodnutie prokurátora o prepustenie z väzby (§ 72 ods. 2 Trestného poriadku).

Proti vydanej osobe nebude vedené trestné stíhanie pre iné trestné činy spáchané pred jej vydaním než pre tie, pre ktoré bola vydaná (§ 496 ods. 1 Trestného poriadku).

Odsek 1 Trestného poriadku sa nepoužije, ak dožiadaný štát sa vzdá uplatenia zásady špeciality alebo udelí dodatočný súhlas na trestné stíhanie pre ďalšie trestné činy [§ 496 ods. 2 písm. c) Trestného poriadku].

Trestný poriadok explicitne neustanovuje konajúcemu súdu povinnosť doručovať sťažovateľovi návrhy prokurátora na vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu, na vzatie sťažovateľa do väzby, na jeho umiestnenie do ústavu na výkon väzby, ako aj žiadosti o vydanie súhlasu na trestné stíhanie, a takisto explicitne neustanovuje, dokedy je potrebné sťažovateľovi doručiť písomné dôvody prokurátora.

Konanie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí mať charakter súdneho konania, ktoré okrem inštitucionálnych záruk nezávislosti a nestrannosti orgánu rozhodujúceho vo veci musí poskytovať garancie procesnej povahy primerané povahe pozbavenia osobnej slobody dotknutej osoby v konkrétnom prípade (napr. rozsudok vo veci Asenov a iní c. Bulharsko z 28. októbra 1998, rozsudok vo veci Wloch c. Poľsko z 19. októbra 2000). Ak je dotknutá osoba pozbavená osobnej slobody podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, musí byť vypočutá. Vždy musí byť zaručená kontradiktórnosť konania a rovnosť zbraní (napr. rozsudok vo veci Nilolová c. Bulharsko z 24. marca 1999).

Pri poskytovaní individuálnej ochrany základných práv a slobôd nie je úlohou ústavného súdu vyjadriť sa „in abstracto“ k tomu, aký má byť správny výklad príslušnej zákonnej úpravy, alebo k tomu, aký postup a prostriedky má všeobecný súd zvoliť na dosiahnutie rovnosti zbraní, ale posúdiť, či napadnutý postup alebo opatrenie (rozhodnutie) vrátane spôsobu, akým interpretoval a aplikoval zákon, boli v konkrétnych okolnostiach zlučiteľné s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 67/03).

Ako zo spisu príslušného okresného súdu sp. zn. 0 Tp 142/06 a krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 2/2007 vyplýva, obhajcovia sťažovateľa boli prítomní na konaní, keď bol sťažovateľ vzatý do väzby, mali možnosť sa k veci vyjadriť, čo aj urobili a okresný súd protokoloval ich námietky a vyjadrenia. Boli oboznámení aj s tým, že prokurátor podal sťažnosť proti rozhodnutiu okresného súdu, takisto ako oni. Postup tohto súdu bol tak v súlade s ustanovením § 87 ods. 2 Trestného poriadku, pričom sťažovateľ, ako aj obhajcovia mali možnosť podľa § 69 Trestného poriadku do spisu nazrieť a oboznámiť sa s jeho obsahom, čo aj urobili. Aj keď zákon explicitne neustanovuje lehotu, kedy má byť písomné rozhodnutie doručené, podľa § 179 Trestného poriadku pri vyhlásení uznesenia o vzatí do väzby uznesenie má byť odôvodnené. V danom prípade aj toto bolo zo strany súdov vykonané a obhajcovia boli oboznámení s dôvodmi väzby.

Aj keď ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniu okresného súdu odmietol pre nedostatok právomoci, táto okolnosť nebráni tomu, aby prihliadol na konanie pred všeobecným súdom ako na celok, a z toho pohľadu bral do úvahy aj námietky sťažovateľa týkajúce sa rozhodnutia daného súdu (I. ÚS 67/03).

Ústavný súd je oprávnený a povinný preskúmať, či všeobecný súd rešpektoval možnosť uplatniť právo na prepustenie z väzby, či o každej žiadosti o prepustenie rozhodol a či jeho rozhodnutie vychádzalo zo skutkových dôvodov, ktoré viedli k uvaleniu a trvaniu väzby. To sa týka aj rozhodnutia súdu o predĺžení väzby. Ak všeobecný súd tieto princípy dodržal a dodržiava v priebehu trestného stíhania obvineného, nemožno podľa názoru

ústavného súdu vstupovať do jeho právomoci preskúmaním jeho úvah a hodnotení o existencii alebo neexistencii skutkových okolností odôvodňujúcich obmedzenie osobnej slobody uvalením a ďalším trvaním väzby. Takisto platí, že ak všeobecný súd dôjde k záveru, že prepustením obvineného na slobodu by mohlo byť zmarené alebo sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, taký záver nie je preskúmateľný ústavným súdom. Také oprávnenie prislúcha len funkčne príslušnému nadriadenému súdu, ku ktorému má obvinený neobmedzený prístup prostredníctvom možnosti podať sťažnosť proti každému rozhodnutiu o väzbe, ktoré bolo vydané na základe jeho žiadosti o prepustenie z väzby (II. ÚS 61/05).

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd dostatočne odôvodnil existenciu väzby sťažovateľa, pričom sa vysporiadal s jeho námietkami uvedenými v sťažnosti.

2. Ústavný súd posúdil aj postup krajského súdu, ktorý v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 142/06 z 10. júla 2007 rozhodol o predĺžení väzby sťažovateľa do 1. februára 2008, pretože sťažovateľ napadol sťažnosťou aj predmetné rozhodnutie.

Krajský súd v dôvodoch svojho rozhodnutia z 25. júla 2007 uviedol:

„Krajský súd pri skúmaní dôvodov väzby u obvineného zistil, že od rozhodnutia krajského súdu zo dňa 12. 2. 2007, keď rozhodoval o sťažnosti obvineného a prokurátora, proti uzneseniu o vzatí do väzby obvineného, nedošlo k podstatným zmenám, ktoré by zakladali zmenu dôvodov väzby, resp. zmenu takých skutočností na základe ktorých by bolo potrebné konštatovať, že dôvody väzby u obvineného pominuli. Nadalej platí, že v prípade prepustenia obvineného na slobodu, by tento mohol ujsť alebo skrývať a takto sa vyhýbať trestnému stíhaniu a trestu, ktorý mu hrozí. Vzhľadom na rozsiahlosť trestnej činnosti, ktorá je kladená obvinenému za vinu, dĺžku obdobia počas ktorej sa mal tejto trestnej činnosti dopúšťať a pokračovať v páchaní trestnej činnosti násilného charakteru, je tu dôvodná obava, že na slobode by mohol v trestnej činnosti pokračovať. Tým sú u obvineného dané aj nadalej dôvody väzby, ktoré sú uvedené v § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. (...)

Po preskúmaní veci aj krajský súd zistil, že vzhľadom na to, že došlo k spojeniu na spoločné konanie 7 trestných vecí voči obvinenému (pričom trestná vec proti poškodenému

P. bola vylúčená na samostatné konanie) ide o rozsiahlu trestnú vec, ktorá je náročná na dokazovanie. Možno tak konštatovať, že v šesťmesačnej lehote nebolo možné ju ukončiť pre jej obťažnosť. Vzhľadom na závažnosť trestnej veci, vzhľadom na osobu obvineného, ktorý už predtým bol právoplatne odsúdený za trestnú činnosť násilnej povahy hrozí, že prepustením obvineného na slobodu by došlo k zmareniu alebo k podstatnému sťaženiu, alebo by bolo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, ktoré spočíva predovšetkým v náležitom zistení trestných činov a spravodlivom potrestaní podľa zákona ich páchatel'ov.

Návrh krajského prokurátora na predĺženie lehoty väzby bol obvinenému doručený dňa 9. 7. 2007. Obvinený na tento návrh nereagoval žiadnym písomným podaním. Obvinený ani v dôvodoch sťažnosti neuviedol také skutočnosti, na základe ktorých by ho bolo potrebné vypočúť na verejnom zasadnutí. Krajský súd preto nezistil dôvody pre konanie o podanej sťažnosti obvineného na verejnom zasadnutí a následnom jeho výsluchu. Obvinený výslovne nepožiadaval o výsluch a v písomných podaniach neuvádzal nové skutočnosti, ktoré okresnému súdu ani krajskému súdu doposiaľ neboli známe a ktoré by mali význam pre rozhodnutie o väzbe obvineného, o návrhu krajského prokurátora na predĺženie lehoty jeho väzby.

Krajský súd tak po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo zistil, že návrh krajského prokurátora na predĺženie lehoty väzby je opodstatnený a tým aj rozhodnutie okresného súdu o predĺženie lehoty väzby je v súlade so zákonom, preto sťažnosť obvineného ako nedôvodnú zamietol.“

Podľa § 76 ods. 1 Trestného poriadku väzba v prípravnom konaní a v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 76 ods. 2 Trestného poriadku ak by lehota trvania väzby v prípravnom konaní presiahla šesť mesiacov, je prokurátor povinný podať sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie väzby, ak obvineného z väzby neprepustí sám. Predĺžiť lehotu väzby obvineného možno len vtedy, ak bol návrh prokurátora doručený súdu najmenej 15 pracovných dní pred uplynutím šesťmesačnej lehoty a ak nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie v tejto lehote skončiť a prepustením

obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

Podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku sudca pre prípravné konanie rozhodne o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby tak, aby v prípade podania sťažnosti proti rozhodnutiu mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť dní pred uplynutím lehoty väzby, nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá sa má predĺžiť. Predĺžená lehota väzby môže trvať až šesť mesiacov, nesmie však presiahnuť lehotu uvedenú v odseku 7.

Možnosť sťažovateľa úspešne sa domáhať zrušenia napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu nezakladá akékoľvek porušenie procesného práva sťažovateľa, ale len takého, ktoré mohlo mať vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia všeobecného súdu. Právo sťažovateľa byť oboznámený s dôvodmi pozbavenia slobody, tak ako to garantuje čl. 5 ods. 4 dohovoru, však neznamená, že informácia o dôvodoch pozbavenia slobody musí byť dotknutej osobe poskytnutá tak, aby obsahovala podrobný rozbor, ale musí byť natoľko podrobná, aby dotknutej osobe umožňovala sa proti údajnej nezákonnosti pozbavenia slobody odvolať na príslušnému súde v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru. Postačí, ak informácia o dôvodoch pozbavenia osobnej slobody je poskytnutá dotknutej osobe pochopiteľným a jasným spôsobom, hoci aj v ústnej forme (FOXI CAMBELL a HARTLEY c. Spojené kráľovstvo).

Ústavný súd vo svojej judikatúre uviedol, že:

Podľa slovenského práva v prípade dlhšie trvajúcej väzby pre oprávnenosť jej ďalšieho trvania musia byť splnené štyri podmienky. Musí existovať po formálnej stránke uznesenie o vznesení obvinenia. Po materiálnej stránke sa vyžaduje existencia kvalifikovaného podozrenia zo spáchania skutku, pre ktorý je vznesené obvinenie. Musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 67 ods. 1 Trestného poriadku. Napokon musí byť splnená podmienka, aby orgány činné v trestnom konaní vo veci samej postupovali s osobitnou starostlivosťou a urýchlením (I. ÚS 100/04).

Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie napadnutého rozhodnutia zodpovedá požiadavkám, ktoré vyplývajú z čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 154c ods. 1 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru pre rozhodnutia o väzbe. Dôvody predĺženia väzby krajský súd skúmal v rozsahu ich zákonného vymedzenia, predĺženie väzby odôvodnil konkrétnymi skutkovými okolnosťami a výklad príslušných ustanovení Trestného poriadku nevykazuje znaky svojvôle. Ústavný súd zo sťažnosti nezistil také skutočnosti, ktoré by spochybňovali závery označených súdov o existencii protiústavnosti ich postupov súdov. Z toho dôvodu považuje ústavný súd sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa s ďalšími nárokmi sťažovateľa v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2007